

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Compendium Summae seu Manualis Doct. Navarri

**Ávila, Esteban de
Azpilcueta, Martín de**

Lvgdvni, 1609

Excommunicatio I. in se.

urn:nbn:de:hbz:466:1-41656

232 EXCOMMUNICATIO I.
redeat post examinatam conscientiam, id
que si per tempus licet. cap. 10. n. 3.

EXCOMMUNICATIO

Primò in se.

A **EXCOMMUNICATIO** est censura Ec-
clesiastica qua priuat vel communionem Sa-
cramentorum tantum; vel Sacramentorum, &
hominum. c. 27. num. 1.

Excommunicatio, Suspendio, & interdi-
ctum in nouem conueniunt. num. 164. Quae
vide in hoc Comp. tit. Interdictum. I. D. ibi-
dem & differentias.

B Excommunicatio est duplex, maior &
minor. Minor priuat participatione passiuam
omnium Sacramentorum: Maior verò pri-
uat participatione actiua, & passiuam tam Sa-
cramentorum quàm hominum. n. 1.

C Excommunicatio rursus est duplex, gen-
eralis & specialis. num. 2.

Excommunicatio lata à iure est lata gen-
eraliter à canone, constitutione, vel statuto: Lata
verò ab homine est, quam iudex generaliter
fert in eum qui hoc, vel illud fecerit, vel non fe-
cerit. Atque lata ab homine expirat mortuo
vel amoto eius latore, secus lata à iure. cap.
27. num. 2.

Excommunicatio autem lata ab homine
ia

EXCOMMVNICATIO I. 233

in dubio intelligitur de maiori. num. 1. Lata verò in mandatis visitationum, non est à iure sed ab homine. num. 2.

Excommunicatio purè lata non potest esse pendens secundum ius antiquum, quod tamen potest tolli per nouum. c. 23. nu. 104.

Excōmunicatio quædam est iusta, quædam D
verò iniusta. *Iusta est quam fert is qui potest, propter quod, & quomodo debet. Iniusta est, quæ fert is qui nō potest, aut aliter & ob aliud quàm debet.* cap. 27. num. 2. 3.

Nihilominus tamen iusta vel iniusta timenda est. num. 3.

Excommunicatio iniusta ex defectu causæ solùm operatur in foro exteriori. est tamen vera excommunicatio, imò etiam operatur in foro interiori, quantum ad effectum peccandi, qui non euitant eum, si sciunt esse excommunicatum, & ignorāt iniustitiam excommunicationis. Ibidem. vnde non priuat à perceptione Sacramentorum, secretò vel in terris, vbi excommunicatio ignoratur, colligitur euidenter ex cap. 21. n. 48. vbi id cōcedit de sumptione Eucharistię.

Excōmunicatio iniusta est nulla in multis casibus. I. Quando excommunicans non est iudex. II. Quando fertur contra tenorem privilegiorum. III. Quando fertur post legitimam appellationem. IIII. Quando

P 5 conti

continet intolerabilem errorem. V. Quando excommunicator excommunicat participantes cum excommunicato à se, non nominando eos expressè, trina monitione premissa cum interuallo aliquorum dierum. Nec obstat consuetudo in contrarium. Secus si detur contra participantes cum excommunicatis ab alio. Quod quidem verificatur in participantibus cum excommunicatis per constitutionem Synodalem, eo quod non sunt confessi in Quadragesima ante Pascha. hoc enim non datur contra participantes cum excommunicatis ab ipso denunciante. denunciatus etenim non excommunicat, sed declarat. cap. 27. nu. 4.

Excommunicatio lata sine canonica monitione, vel solo verbo valida est. numer. 8. & 11.

Peccat verò mort. qui nisi iusta de causa, excommunicat sine canonica monitione, vel solo verbo, vel sine scriptura publica, vel priuata, & manet suspensus per mensem ab ingressu Ecclesie & diuinis officiis. Quæ pœna non comprehendit Episcopos, bene tamen prælatos religiosorum, nisi constitutiones per summum Pontificem approbatae aliud statuant. num. 8.

Excommunicatio lata à canone, vel statuto, hac forma, *sub pœna excommunicatio-*
nis

EXCOMMUNICATIO I. 235

nis lata sententia non requirit præcedentem monitionem. Excommunicatio autem pro peccato merè præterito, non debet ferri nisi præcedenti canonica monitione. Quòd si feratur absque præuia cognitione causæ, vel absque concessione termini ad allegandum causas est nulla: num. 10. & Nou. num. 11. H

Non sunt præscripta certa verba pro forma excommunicationis. Quare nil refert, an iudex dicat *excommunico te, aut separo te à communione*. Quod si iudex dicat, cognosco te aut habeo te pro excommunicato, non sufficit, nisi quando huiusmodi verba ponuntur in excommunicatione canonis vel decreti; aut in excommunicatione condicionali. cap. 27. num. 12.

Hæc verba, *sit excommunicatus*, significant sententiam latam. ibidem. in Antiq. Sed in Nouo mutauit sententiam, dicens significare non latam sed ferendam, nisi quando alia Iura declarant esse latam. Ibidem.

Excommunicatio lata sub hac forma, *excommunicetur, vel sub pœna excommunicationis*, non est lata, sed ferenda. numer. 12. & 249. I

Lata metu iusto valet etiam in foro conscientie, si adsit iusta causa ad excommunicandum. Lata autem ex causa falsa non valet.

236 EXCOMMVNICATIO II.

valet. Data etiam per iudicem contra citatum, non comparétem, ex iusto impedimento, non valet. num. 38.

Non debet extédi de vno casu in aliū. n. 51. Potest suspendi sicut interdictū, & suspésio. n. 163. Appellatio autem non suspendit excommunicationem præcedentem. nu. 159.

Excommunicatio conditionalis impleta conditione non retrahitur. Et ab excommunicatione lata sub conditione licité potest quis appellare ante impletam conditionem, etiam post decendum, & ita impleta conditione Communicare poterit. nu. 272. Nouo num. 273. Denique excommunicatio est pœna extraordinaria & exorbitans. Ibid.

EXCOMMVNICATIO II.

Quoad obligationem & comprehensionem.

A **EXCOMMVNICATIO** lata propter solum furtum, quæ non comprehendit alia damna, non ligaret eum, qui acum furaretur à factore, quamuis sciret factorem passurum detrimentum vnius regalis. c. 17. n. 3. F. §. 3. & Nouo num. 4.

B Excommunicatio generalis contra eos qui furantur, comprehendit omnes furantes.